

ABSTRACT BACHELORPROEF

partners in

Opleiding:	Bachelor in de ergotherapie	
	Voornaam	Naam
Student:	Ulrike	Noël
Externe promotor of externe begeleider:	Wenke	Peetroons
Interne Promotor: Bachelorproefbegeleider	Sandra	Lambrechts
Titel bachelorproef	There's no place like home – de ontwikkeling van een meetinstrument voor thuiswonende ouderen.	
Abstract publiceren <input type="checkbox"/> Ja <input type="checkbox"/> Neen	Indien neen, motiveer hier waarom de abstract niet openbaar gemaakt mag worden (bijv. deontologisch niet verantwoord, onderzoek is nog aan de gang, ..., specifieke bedrijfsinformatie)	

Kern- / trefwoorden eindproef:

Thuiszorg, thuiswonende ouderen, geriatrisch assessment, extramuraal ergotherapie, lokaal dienstencentrum

Korte samenvatting eindproef:

Inleiding

Het meetinstrument dat binnen dit praktijkwerk werd geëvalueerd, is gericht op thuiswonende ouderen. Thuiswonende ouderen worden door de vergrijzing een steeds grotere groep. In 2000 telde België zo'n 2.249.411 60-plussers. Dit was zo'n 21,9% van de hele bevolking. Het aantal ouderen in België zou stijgen tot 3,5 miljoen tegen 2050, wat 32,5% van de bevolking is. Men verwacht dat de sterkste toename tussen 2010 en 2030 zal zijn (Stichting voor Alzheimer Onderzoek, sd).

De vergrijzing van de bevolking wordt geassocieerd met een toenemende mate van afhankelijkheid en comorbiditeit. Hierdoor neemt de groep een grote hap uit het gezondheidszorgbudget (Deckers, et al., 2012). Omwille van deze grote medische kost spant men zich wereldwijd in om een zo adequaat mogelijk beleid te maken voor deze problematiek. Deinstitutionalisering en extramuralisering vormen binnen dit beleid belangrijke punten (Stokvis & Achterberg, 2005).

Bovendien hebben onderzoeken bewezen dat ouderen het liefst de nodige zorgen krijgen binnen hun eigen thuissituatie in tegenstelling tot een verpleeghuis (Stokvis & Achterberg, 2005). Vlaamse ouderen willen zo lang mogelijk onafhankelijk blijven, dit zowel op vlak van beslissingen nemen als in het uitvoeren van dagelijkse activiteiten (Van Roosmalen & Marcoen, 2007).

Naar aanleiding van bovenstaande aspecten, werd er een meetinstrument ontwikkeld. Dit meetinstrument is enerzijds gericht op het in kaart brengen van zowel de fysieke als cognitieve capaciteiten en het welbevinden van de thuiswonende oudere(n), anderzijds richt het instrument zich op de omgeving en huisvesting waarin de ouderen wonen. Het assessment is ontstaan vanuit een samenwerking tussen Turku University of Applied Sciences en de Hogeschool & Universiteit van Brussel (HUB) en kreeg de benaming 'Home Visit Tool'.

In Finland zijn er reeds ergotherapeuten die aan huis komen bij ouderen. Maar er is in Finland (en in België) nood aan een degelijk assessment voor huisbezoeken bij ouderen door ergotherapeuten. In dit

kader werd er een project opgericht waarin een assessment zal ontwikkeld worden door Finse studenten in samenwerking met Belgische studenten.

Door middel van de Home Visit Tool willen we ergotherapeuten ondersteunen in hun huisbezoeken en in het opstellen van daaropvolgende ergotherapeutische interventies. Een bijkomende doelstelling van dit project is het aantonen van de mogelijke betekenis van ergotherapie binnen de extramurale zorg bij thuiswonende ouderen. De Home Visit Tool werd d.m.v. 12 huisbezoeken geëvalueerd. De huisbezoeken werden georganiseren vanuit het Lokaal Dienstencentrum Meander in Sint-Pieters-Leeuw.

Antwoord op probleemstelling

Op basis van wetenschappelijke artikels kan ik stellen dat het aanpassen van de woning, het gebruik van hulpmiddelen en het aanleren van alternatieve handelingspatronen kunnen bijdragen tot het langer zelfstandig thuis wonen bij ouderen. De Home Visit Tool geeft hierbij een mooi overzicht over de probleempunten bij zowel de persoon als bij de omgeving. Door dit laatste sluit de Home Visit Tool (HVT) aan bij ergotherapeutische modellen, bijvoorbeeld het PEO-model. De HVT richt zich namelijk op drie belangrijke pijlers (de cliënt, zijn handelen en de omgeving) binnen de ergotherapie en richt zich meer bepaald op de wisselwerking tussen deze drie pijlers. De HVT bestaat uit een bundeling van assessments die zich op elk van deze pijlers richten en kan door deze assessments aangeven waar de wisselwerking tussen deze drie pijlers troef loopt. Ergotherapeuten kunnen bijgevolg inspelen op deze probleempunten en zo de zelfstandigheid verbeteren en/of bevorderen.

De Home Visit Tool en het lokaal dienstencentrum hebben een aantal aspecten gemeenschappelijk waardoor het gebruik van het assessment binnen het LDC kan verantwoord worden. Een eerste gemeenschappelijk aspect is de doelgroep. Beide zijn gericht op 65-plussers die nog zelfstandig thuis wonen. Daarnaast hebben de Home Visit Tool en het LDC dezelfde doelstelling, nl. ervoor zorgen dat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen zijn en hen indien nodig daarbij te ondersteunen.

Het lokaal dienstencentrum Meander kan gebruik maken van de Home Visit Tool vanuit een preventief kader. Op basis van de resultaten van de Home Visit Tool kunnen dan tips en adviezen meegegeven worden, zodat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

Naast het preventief kader kan er ook gewerkt worden vanuit een doorverwijs perspectief. Aangezien het LDC Meander een thuiszorgdienst is van het OCMW, kan men vanuit het LDC verwijzen naar andere hulp- en dienstverleningen die verleend worden door het OCMW. Er is ook de mogelijkheid om door te verwijzen naar andere organisaties.

Meerwaarde bachelorproef

Omwille van de vergrijzing wil men ouderen steeds langer thuis laten wonen om op deze manier de kosten binnen de gezondheidszorg haalbaar te houden. Echter wordt de vergrijzing geassocieerd met een toenemende mate van afhankelijkheid en comorbiditeit, welke mogelijk een invloed heeft op het zelfstandig wonen. Om het zelfstandig wonen te kunnen bevorderen, is het belangrijk om een zicht te krijgen op de verschillende aspecten waarmee ouderen problemen ondervinden en welke hen bijgevolg belemmeren in het zelfstandig wonen. De problemen kunnen zowel in de omgeving gelegen zijn als te maken hebben met de persoon zelf. De Home Visit Tool richt zich zowel tot de persoon als diens woonomgeving en kan daardoor een mooi overzicht geven over de mogelijkheden en beperkingen. In functie van de toekomst zou de Home Visit Tool een handig instrument kunnen zijn en dient deze verder ontwikkeld en uitgetest te worden. Dit praktijkwerk kan gezien worden als een eerste aanzet voor de ontwikkeling van een meetinstrument voor thuiswonende ouderen.

Referentielijst:

Decorte, L., & De Bels, D. (2004). Kwaliteit van de evaluatie van activiteiten van het dagelijkse leven in de geriatrie. *Acta Ergotherapeutica Belgica*, 54-58.

Elsawy, B., & Higgins, K. (2011). The Geriatric Assessment. *American Family Physician*, 48-56.

Steultjens, E., Dekker, J., Bouter, L., Jellema, S., Bakker, E., & van den Ende, C. (2004). Occupational therapy for community dwelling elderly people: a systematic review. *Age and Ageing*, 453-460.

van den Ende, C., Steultjens, E., Dekker, J., & Bouter, L. (2006). Ergotherapie: een effectief en goedkoop middel om vallen te voorkomen en ouderen hun zelfstandigheid te behouden. *Huisarts en Wetenschap*, 706-712.

Vlaams Parlement. (2009, Mei 14). *Het woonzorgdecreet*. Opgehaald van Vvsg: <http://www.vvsg.be>

E-mailadres:

ulrike.noel@gmail.com